

Kunstide õppekavagrupi hindamisotsus Tartu Ülikool

29/09/2017

**Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri
kõrghariduse hindamisnõukogu otsustas kinnitada
hindamiskomisjoni aruande ja viia järgmine Tartu Ülikooli
kunstide õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme
kvaliteedihindamine läbi seitsme aasta pärast**

Lähtuvalt ülikooliseaduse § 10 lg-s 4 ja Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri põhimääruse punktides 3.7.3 ja 3.7.1 sisalduva volituse põhjal kehtestatud dokumendi "Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel" punktist 41.1 sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. Tartu Ülikool kooskõlastas EKKAgas õppekavagrupi kvaliteedihindamise aja 15.11.2016.
2. EKKA juhataja kinnitas 27.09.2017 korraldusega Tartu Ülikooli, Tallinna Ülikooli ja Tartu Kõrgema Kunstikooli kunstide õppekavagrupi ja Tallinna Ülikooli tervishoiu õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme kvaliteedi hindamise komisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus

Mark Dunhill	komisjoni esimees, University of Arts London (Suurbritannia)
Hanke Leeuw	University of the Arts Utrecht (Holland)
Kari Bjørgo Johnsen	University of Bergen (Norra)
Barbara Ābele	Art Academy of Latvia (Läti)
Tom McGorrian	Middlesex University London (Suurbritannia)
Žilvinas Lilas	Academy of Media Arts Cologne (Saksamaa)
Andres Tali	vabakutseline kunstnik (Eesti)
Clara van Wijk	VU University Amsterdam, The Netherlands
Kristīne Mārtinsonē	Rīga Stradiņš University

3. Tartu Ülikool esitas kunstide õppekavagrupis hindamisele järgmised õppekavad:

Pärandtehnoloogia (rakenduskõrgharidusõpe)
Pärandtehnoloogia (magistriõpe)

4. Tartu Ülikool esitas eneseanalüüsi aruande EKKA büroole 15.09.2017, mille hindamiskoordinaator saatis komisjonile 20.09.2017.
5. Hindamiskülastus Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias toimus 15.11.2017.
6. Komisjon saatis hindamisaruande projekti EKKA büroole 10.01.2018, mille EKKA edastas kõrgkoolile kommenteerimiseks 10.01.2018 ja millele Tartu Ülikool esitas vastuse 19.01.2018.
7. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande EKKA büroole 22.01.2018. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav EKKA koduleheküljel.
8. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 22.01.2018.
9. Nõukogu arutas saadud dokumente 02.02.2018 istungil 8 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised Tartu Ülikooli kunstide õppekavagrupi esimest ja teist õppeastet puudutavad tugevused, soovitused ning parendusvaldkonnad.

Komisjoni üldised soovitused seoses kunstide õppekavagrupiga Tartu Ülikoolis, Tallinna Ülikoolis ja Tartu Kõrgemas Kunstikoolis

- 1) Soovitav on viia riiklikul tasandil läbi kunsti-, käsitöö- ja disainiõppe õppekavade ülevaatus, et mõista paremini seoseid nelja peamise kunstihariduse pakkuja vahel Eestis. See võimaldaks igal kõrgkoolil jagada oma parimaid praktikaid ja paremini mõista, kuidas pakutavate õppekavade valik aitab kaasa õppevaldkondade terviklikule ja tasakaalustatud käsitlemisele kõrgharidussektoris.
- 2) Seoses madala konkursiga akadeemilistele ametikohtadele tuleks kriitiliselt vaadata üle õppejõudude palgad ja neid vajadusel tõsta, et värvata kõrgkoolidesse tööle kvalifitseeritud ja kogunud rahvusvahelisi talente.
- 3) Arvestades sellega, et ettevõtlusõpe on õppekavades võrdlemisi hiljutiseks lisanduseks, soovitab hindamiskomisjon õppeasutustel seniseid tulemusi omavahel võrrelda, et jagada kogemusi ja kinnistada toimivaid praktikaid. Kuna kultuuriettevõtlus on oluline eeldus kunsti- ja kultuuritegevuse jaoks uute avalike platvormide loomiseks, võiks kaasata ka teisi õppeasutusi, nagu näiteks EBS.
- 4) Analüüsida tuleks, kuidas lähevad kõrgkoolide teadus- ja loometöö suundumused kokku loominguurimistöö arenguga rahvusvaheliselt tunnustatud kunstikõrgkoolides.

Õppekavagrupi tugevused

- 1) Tõhus ja kaasav juhtimiskultuur võimaldab õppejõududel otsustusprotsessi mõjutada ning mõista laiemaid institutsionaalseid väljakutseid.
- 2) Akadeemia hea koostöö ülikooliga loob võimalused vastastikuseks teadmistevahetuseks, tekitades silla traditsiooniliste akadeemiliste õppeainete ning käsitöökultuuri ja loomepraktikate vahel.
- 3) Akadeemias valitseb selge arusaamine nüüdisaegsest pedagoogikast, milles on omavahel kombineeritud praktikapõhine õpe, kriitiline mõtlemine, loovus ning uurimistöö.
- 4) Õppekava sisu, õpiväljundid, õpetamismeetodid ja hindamisprotsessid on väga hästi kirjeldatud ning õpimoodulites valitseb tasakaal teoreetilise ja praktilise õppe vahel. Hindamisprotseduurid on läbipaistvad ja tuginevad selgetele hindamiskriteeriumidele

- 5) Üliõpilastööde kvaliteet on väga kõrge. Eriti magistritööd käsitlevad muljetavaldavalt laiaulatuslikult erinevaid tekstiilide, metalli ja ehitusega seotud uurimisteemasid. Need projektid on märgiks sellest, et üliõpilaste praktiline ja uurimistöö on palju ulatuslikum kui pelk traditsioonide ja ajaloo analüüs.
- 6) Üliõpilaskonna dünaamilisusest annavad tunnistust sisseastujate arvu kasv ning Tartu Ülikooli keskmisega võrreldes madal väljalangevuse määr, mis kajastavad ühtlasi ka akadeemia missiooni edukust pärandtehnoloogiate väärtuslikkuse ja asjakohasuse esiletoomisel tänapäevases kultuurikontekstis.
- 7) Üliõpilased on suutelised tegema valdkondadeülest koostööd ning neile võimaldatakse suurt paindlikkust oma õppetöö korraldamisel.
- 8) Õppekavad pakuvad väga omanäolist lähenemisviisi Eesti pärandtehnoloogiate uurimisele ja praktiseerimisele, mis tugineb õppejõudude akadeemilisele professionaalsusele, loomingulisele uurimismetoodikale ja kõrgetasemelistele käsitööoskustele.
- 9) Kasvavat enesekindlust ja rafineeritust praktikapõhise uurimistöö vallas näitab eelretsenseeritava teadusajakirja „*Studia Vernacula*“ väljaandmine, milles saavad oma töid avaldada ka valitud magistrandid.
- 10) Igati positiivselt ja julgustavalt suhtutakse interdistsiplinaarsesse koostöösse õppekavaväliste projektide raames.
- 11) Rahvusliku käsitöö osakonna eelarve on tänu üliõpilaste arvu kasvule hiljuti suurenenud. Eelarvele saadakse lisa projektirahadest.
- 12) Õppekeskkond on väga heal tasemel. Renoveeritud Vilma õppehoones on piisavalt ruumi paljudele eritöökodadele ja üldistele õpperuumidele. Viljandi Kultuuriakadeemia taristu pidev täiustumine vastab õppekavade vajadustele ja arengule.
- 13) Rahvusliku käsitöö osakond juhib ka Viljandimaa Loomemajanduskeskust, mis pakub tuge ja töövahendeid alustavatele käsitööettevõtjatele.
- 14) Õppejõududel ja üliõpilastel on võimalik töökodasid ka väljaspool õppetööd vabalt kasutada. Masinaid ja õppevahendeid on üliõpilastel lubatud käsitseda ainult pärast seda, kui nad on läbinud vastava väljaõppe ja neil on olemas selleks vajalik töökogemus. Lisaks juhendavad neid õppejõud ja tehnilised assistendid.
- 15) Toimub e-õppe keskkonna pidev arendamine, mis vastab kaasaegse õppekeskkonna nõuetele nii statsionaarse kui kaugõppe puhul.
- 16) Tudengite, vilistlaste, tööandjate ja koostööpartnerite tagasiside põhjal on arendatud välja jätkusuutlikud ja paindlikud õpetamise ja õppimise mudelid.
- 17) Kõrgelt kvalifitseeritud ja pühendunud personal on akadeemia ja rahvusliku käsitöö osakonna pideva arengu võtmelemendiks. Üliõpilased hindavad nii õppejõudude professionaalsust kui õpetamisoskust.
- 18) Akadeemilisel kogukonnal on nii enda kui üliõpilaste tööle ühtlaselt kõrged nõudmised.
- 19) Praktikapõhine lähenemine ettevõtluks, mis leiab rakendust nii õppejõudude poolt kui ka loomemajanduskeskuses, toetab oluliselt nii akadeemiasiseseid kui -väliseid arenguid. See on heaks näiteks pühendumusest strateegilisele koostööle, mis viib ka käegakatsutavate tulemusteni ning mida tuleks tuua eeskujuks ka teistele analoogsetele valdkondadele.
- 20) Õppekavagrupi üliõpilased moodustavad ühtse kogukonna, mis toimib ka tugivõrgustikuna. Üliõpilaste mitmekesine professionaalne ja akadeemiline taust võimaldab neil üksteisega oma teadmisi ja oskusi jagada.
- 21) Avatud ülikool pakub paindlikke õppimisvõimalusi üliõpilastele, kellel on vaja ühendada õppimine töö- ja/või pereeluga.
- 22) Vilistlaste tööerakendumise määr on kõrge. Akadeemia vilistlased on võitnud mitmeid auhindu ning algatanud edukaid ettevõtteid. Tööandjad on rahul lõpetajate kompetentsiga.

Õppekavagrupiga seotud parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavadel on peamiseks väljakutseks nende rahvusvahelise profiili ja üliõpilaste ning õppejõudude mõlemasuunalise mobiilsuse tõstmine. Praegu on üliõpilaste välismobiilsus piiratud, kuna nad on tingituna oma keskmisest kõrgemast vanusest tihti seotud perekondlike ja töökohustustega. Seetõttu tuleks kaaluda neile lühiajalisemate mobiilsusvõimaluste pakkumist.
  - 2) Arvestades õppekavade väga spetsiifilist fookust ja praegusi arenguid teadus/loometöös, tuleks otsida võimalusi osaleda olemasolevates rahvusvahelistes võrgustikes, näiteks läbi ELIA (*European League of Institutes in Art*) liikmelisuse.
  - 3) Rahvusliku käsitöö osakonnas toimuva loome/teadustöö tutvustamine rahvusvahelisel tasandil aitaks värvata õppekavadele ka välisüliõpilasi. Ülikooli poolt on vajalik selge toetus akadeemia rahvusvahelistumise plaanidele.
  - 4) Puudub süstemaatiline lähenemisviis õppejõudude töö tulemuslikkuse hindamisele.
  - 5) Suurendada tuleks koostööd erinevate kohalike ja rahvusvaheliste partneritega, et kasutada võimalikult tõhusalt ära olemasolevaid töökodasid ja tehnoloogiat.
  - 6) Ülikooli tasandil tuleb tunnustada ja väärtustada rahvusliku käsitöö osakonnas läbi viidavat loomepõhist teadustööd.
  - 7) Üliõpilaste keskmine vanus on üsna kõrge ning õppekavadele on keeruline värvata nooremaid üliõpilasi. Tasuks kaaluda investeerimist käsitöökursustesse keskkoolides, et äratada selle teema vastu huvi ka nooremas põlvkonnas.
- 10.** Dokumendi „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ p 41 sätestab, et hindamiskoostöö kinnitab hindamisaruande 3 kuu jooksul pärast selle saamist. Nõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavagrupi kvaliteedi hindamine läbi kas seitsme, viie või kolme aasta pärast.
- 11.** Nõukogu kaalus punktis 9 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et õppekava, sellel toimuv õpe ning õppealane arendustegevus vastavad nõuetele ning:

OTSUSTAS

Kinnitada hindamisaruanne ning viia järgmine Tartu Ülikooli kunstide õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme kvaliteedi hindamine läbi 7 aasta pärast.

Otsus võeti vastu 8 poolthäälega. Vastu 0.

- 12.** Nõukogu teeb Tartu Ülikoolile ettepaneku esitada EKKA-le hiljemalt 02.02.2019 tegevuskava aruandes toodud parendusvaldkondade ning soovituste arvestamise kohta.
- 13.** Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie EKKA hindamiskoostöökogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Nõukogu saadab vaide EKKA hindamiskoostöökogu vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamus vaide põhjendatuse osas. Nõukogu lahendab vaide 10 päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamiskoostöökogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra.

Otsuse kohtulik vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Tõnu Meidla
Nõukogu esimees

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär